

Taina Salmi

Lähettäjä: noreply@eduuni.fi
Lähetetty: 9. kesäkuuta 2016 16:16
Aihe: Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöskannanotto arkistolaitoksen vuoden 2015 toiminnasta, OKM/19/210/2016
Liitteet: Kansilehti.PDF; Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöskannanotto arkistolaitoksen vuoden 2015 toiminnasta.PDF; Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöskannanotto arkistolaitoksen vuoden 2015 toiminnasta.PDF

Tämä viesti on lähetetty opetus- ja kulttuuriministeriön asianhallintajärjestelmästä, älä vastaa tähän viestiin.

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Puh. 0295 3 30004

Detta meddelande har skickats från undervisnings- och kulturministeriets ärendehanteringssystem, svara inte på meddelandet.

Undervisnings- och kulturministeriet
Tfn 0295 3 30004

This email has been sent automatically from the Finnish Ministry of Education and Culture's case management system. Please do not reply to this email.

Ministry of Education and Culture, Finland
Tel. +358 295 3 30004

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 Valtioneuvosto

Asiakirjan nimi: Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöskannanotto arkistolaitoksen vuoden 2015 toiminnasta
Asiakirjan päivämäärä: 09.06.2016
Diaarinumero: OKM/19/210/2016
Asiakirjan tunnus / Docid: 286987
Asiakirjan allekirjoittajat: Johtaja, Hannu Siren, Esittelijä, 9.6.2016 15:39:52, C=FI
Ylijohtaja, Tapio Kosunen, Päättäjä, 9.6.2016 16:14:57, C=FI
Tarkistesumma: dkAnvctSYrNpyLz1BbOe4QX4aWw=

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti opetus- ja kulttuuriministeriön tietojärjestelmässä. Lisätietoja opetus- ja kulttuuriministeriön kirjaamosta (kirjaamo@minedu.fi, puh. 0295 3 30004).

09.06.2016

Arkistolaitos
PL 258
00171 HELSINKI

Viite

Asia **Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöskannanotto arkistolaitoksen vuoden 2015 toiminnasta**

Opetus- ja kulttuuriministeriöllä on vastuu hallinnonalansa ohjauksesta ja valvonnasta. Valtion talousarvioasetuksen (1243/1992) mukaan ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15. päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa kirjanpitoyksikön ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja muut kirjanpitoyksikön toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aihetta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on tänään päättänyt valtiontalousarvioasetuksen (1243/1992) 66 i §:n (7.4.2004/254) mukaisesta vuosittaisesta tilinpäätöskannanotosta arkistolaitokselle.

Tilinpäätöskannanoton laadinnassa on käytetty seuraavia asiakirjoja:

- Opetus- ja kulttuuriministeriön ja arkistolaitoksen välinen tulossopimus vuosille 2013 - 2016 ja voimavarat vuodelle 2015 (9.1.2015, 71/210/2012)
- Valtiontalouden tarkastusviraston Kansallisarkiston tilintarkastuskertomus vuodelta 2015 ja tilintarkastajan vuosiyhteenveto (18.4.2016, 4/202/2016)
- Arkistolaitoksen tilinpäätös vuodelta 2015, 26.2.2016.

Tilinpäätöskannanotto lähetetään virastolle myös KOTA-tietojärjestelmästä.

Ylijohtaja

Tapio Kosunen

Johtaja

Hannu Siren

Liitteet Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöskannanotto arkistolaitoksen vuoden 2015 toiminnasta

Tiedoksi Eduskunnan tarkastusvaliokunta
Valtiovarainministeriö
Valtiovarain controller-toiminto
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
Erityisavustaja Heikki Kuutti Uusitalo
Erityisavustaja Matias Marttinen
Kansliapäällikkö Anita Lehikoinen
Korkeakoulu- ja tiedepolitiikan osasto

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO ARKISTOLAITOKSEN VUODEN 2015 TOIMINNASTA

1. TULOKSELLISUUS JA TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Arkistolaitos on tehtävänsä mukaisesti varmistanut kansalliseen kulttuuriperintöön kuuluvien asiakirjojen säilymisen ja niiden käytettävyyden, edistänyt tutkimusta sekä ohjannut ja kehittänyt arkistotoimintaa. Arkistolaitoksen johtaminen perustui viraston päivitettyyn strategiaan vuosille 2010-2015. Arkistolaitoksen toiminta vastasi pääosin sille asetettuja tehtäviä, tavoitteita ja odotuksia.

Arkistolaitoksen toiminnan vaikuttavuus on keskeisiltä osiltaan luonteeltaan välillistä. Arkistolaitos on asiantuntija ja palveluorganisaatio sekä humanistisen- ja yhteiskunnallisen tutkimuksen tärkeä infrastruktuuri tutkijoille ja kansalaisille. Arkistolaitoksen säilyttämät asiakirjalähteet ovat keskeinen tietovaranto muodostettaessa luotettavaa kokonaiskuvaa suomalaisen yhteiskunnan toiminnasta eri aikakausina.

Arkistolaitos osallistui kertomusvuonna arkistolainsäädännön kokonaisuudistuksen valmisteluun. Arkistolain ja yksityisarkistolain uudistamista valmistelevat työryhmät jättivät esityksensä kertomusvuoden alussa. Esitysten mukaan arkistolainsäädännön kokonaisuudistus tulisi toteuttaa niin, että säädetään erilliset lait Kansallisarkistosta ja arkistolain muuttamisesta, yksityisarkistoista sekä tiedonhallinnasta ja tietojen käsittelystä julkishallinnossa. Varsinaisessa jatkovalmistelussa ovat kolme ensimmäistä lakia.

Arkistolaitoksen yhtenä tehtävänä on lisätä aineistojensa tunnettavuutta. Kertomusvuonna arkistolaitos järjesti Suomi 100-juhlavuoteen liittyvän neliosaisen Pro Finlandia-näyttelyn.

Vuonna 2012 Kansallisarkiston alaisuudessa Inarissa toimintansa aloittaneeseen Saamelaisarkistoon oli kertomusvuoden loppuun mennessä luovutettu 29 arkistonmuodostajan asiakirjoja, joista vanhin ja arvokkain on Unescon maailmanperintölistalle valittu Suonikylän kolttakylän arkisto 1600-1700 luvuilta.

Arkistolaitoksen toimintaa leimasi kertomusvuonna yhä digitaalisemmaksi muuttuvan toimintaympäristön huomioiminen, arkistolainsäädäntökokonaisuuden osin yhä avoinna oleva uudistustyö sekä jo useamman vuoden jatkunut kireä taloudellinen tilanne, johon arkistolaitos on pyrkinyt vastaamaan vuoteen 2019 ulottuvalla sopeuttamisohjelmalla. Nämä huomioon ottaen arkistolaitos valmisteli kertomusvuonna uutta strategiaansa vuosille 2017-2020. Strategia vahvistettiin vuoden 2016 alussa ja sen keskeisenä painopisteenä on edelleen digitalisaation edistäminen arkistolaitoksen toimialueella. Strategiassaan arkistolaitos on varautunut arkistolainsäädännön muutoksiin.

Arkistolaitoksen kyky reagoida mahdollisiin taloudellisiin ja toiminnallisiin muutoksiin on tällä hetkellä melko heikko. Vapautuvien virkojen täyttämättä jättäminen on lisännyt viraston johdon ja asiantuntijatason henkilöstön työn kuormittavuutta, mitä voidaan pitää jonkinasteisena riskinä toiminnalle.

Valtionhallinnon tuottavuusohjelman, vaikuttavuusohjelman ja valtion muiden säästötoimien johdosta arkistolaitos on vähentänyt vuosina 2007-2015 yli 27 % henkilöstöstään (yhteensä 73 htv:tä) ja kehittämistoimistaan, koska se toimintansa luonteen vuoksi ei voi säästää paljoakaan tilakustannuksistaan (noin 40 % toimintamenoista) vuonna 2015. Arkistolaitos pyrkii vastaamaan kasvaviin aineistomääriin kuitenkin tehokkailla aineistonhallinnan ja arkistorakentamisen ratkaisulla, jossa lisärakentaminen keskitetään keskusarkistoon Mikkeliin.

Tässä tilinpäätöskannanotossa opetus- ja kulttuuriministeriö kiinnittää huomiota lähinnä niihin tavoitteisiin, joita arkistolaitos ei ole saavuttanut tai saavutti erityisen hyvin tai jotka ministeriö on nähnyt keskeisiksi arkistolaitoksen kannalta.

Toiminnallinen tehokkuus ja voimavarat

Toiminnallisen tehokkuuden mittarina käytetty arkistoaineiston kokonaismäärä suhteessa henkilötyövuosiin (hm/htv) oli 968 hm ylittäen tulossopimuksen tavoitteen (946 hm). Arkistolaitoksen mukaan työn tuottavuus parani seurannassa olevien 12 suoriteryhmän osalta kolmessa (vuonna 2014: 13/9), ja laski yhdeksässä. Tuottavuus lisääntyi annetussa koulutuksessa, digitoinnissa ja konservoinnissa, mutta laski asiakirjojen seulonnessa, asiantuntijatehtävissä, viranomaisarkistojen siirroissa ja järjestämisessä, yksityisarkistojen hankinnassa ja järjestämisessä, luetteloinnissa, tutkijapalveluissa ja selvityksissä. Yksikkökustannukset laskivat konservoinnissa ja digitoinnissa, jälkimmäinen osin uusien laitteiden johdosta.

Arkistolaitoksen asiakirjojen mukaan edellisvuoden määräaikaiset projektit kuten järjestämisprojektit, vaikuttavat peräkkäisten vuosien vertailtavuuteen. Tuottavuuslaskelmissa ovat mukana myös harjoittelijat ja määräaikaisissa palvelussuhteissa olevat.

Voimavarat 2013-2015

Talous- ja lisätalousarviot (milj.euroa)	2 013	2 014	2 015
29.40.02 arkistolaitoksen toimintamenot	19,554	19,102	19,508
29.40.53.2 veikkausvoittovarat: yksityiset arkistot (laki 1006/2006)	5,280	5,345	5,443
29.40.53.7 veikkausvoittovarat: tutkimusaineistojen saatavuuden parantaminen	0,300	0,335	0,282
29.01.23 OKM:n hallinnonalan tuottavuusmääräraha	-	0,300	-

Arkistolaitoksen toimintamenot (nettolisäys) kasvoivat vuonna 2015 edellisvuodesta 406 000 eurolla. Toimintamenojen (momentti 29.40.02) siirtomäärärahat kasvoivat, ja vuodelle 2016 siirtyi 1 254 911 euroa, kun vuodelle 2015 siirtyi 1 043 649 euroa. Henkilöstömenojen säästöillä ja isoista järjestämishankkeista koostuneilla siirtomäärärahoilla arkistolaitos on pystynyt kattamaan talousarviomäärärahojensa vajetta.

Arkistolaitos sai vuodelle 2015 tieteen veikkausvoittovaroista hankerahoitusta yhteensä 282 000 euroa valtionhallinnon pysyvästi säilytettävien sähköisten aineistojen palvelujärjestelmän (VAPA) toiminnallisuuteen, Suomea koskevien mikrofilmiaineistojen hankkimiseen Venäjältä aineistojen saatavuuden parantamiseksi sekä Suomi 100-hankkeeseen. Osana kansallinen digitaalinen kirjasto -hanketta opetus- ja kulttuuriministeriö on tukenut arkistolaitoksen ja CSC:n yhteistyötä.

Maksullisessa toiminnassa julkisoikeudellisten suoritteiden tuotto nousi edellisvuodesta ollen kertomusvuonna 172 000 euroa (2014: 161 000 euroa). Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus nousi 33,76 %:iin (2014: 32,9 %).

Liiketaloudellisten suoritteiden tuotto laski 1 643 000 euroon (2014: 2 480 000 euroa), ja kustannusvastaavuus laski

edelleen edellisvuodesta 98,3 %:iin (2014: 101,2 %).

Arkistolaitos sai kertomusvuonna ulkopuolista rahoitusta yhteisrahoitteisiin hankkeisiin yhteensä 748 653 euroa. Koska yhteisrahoitteisen toiminnan osuus jäi alle miljoonan euron, ei arkistolaitos ole esittänyt yhteisrahoitteisesta toiminnasta kustannusvastaavuuslaskelmaa.

Tuotokset ja laadunhallinta

Toiminnan tuloksellisuutta seurataan kolmella tulosalueella, joita ovat tutkimus ja kehittäminen, aineistohallinta sekä tietopalvelu. Toteumat vastasivat pääosin asetettuja tavoitteita.

Tutkimuksen ja kehittämisen tulosalue kattaa muun muassa digitaalisen aineiston saatavuuden edistämiseen liittyvät hankkeet, normi- ja informaatio-ohjauksen, arkistoaineiston tunnettuuden edistämisen esimerkiksi asiakirjanäyttelyin sekä yleisen kansallisen ja kansainvälisen kehittämisyhdistyksen. Tulosalueelle ei ollut tulossopimuksessa asetettu tavoitteita, mutta arkistolaitos on tilinpäätösasiakirjoissaan raportoinut tulosalueen suoritteista.

Arkistolaitoksen antamien seulontapäätösten määrä nousi 72:een (2014:47). Seulontapolitiikan avulla arkistolaitos linjaa arkistonmuodostajille, tutkijoille ja asiakirjatietojen muille käyttäjille, millaisin perustein se määrää julkisen hallinnon asiakirjatietojen pysyvistä säilyttämisestä.

Annetun koulutuksen määrä laski tehtävien priorisoinnista johtuen 278 luentotuntiin, mutta toisaalta osallistujien määrä kasvoi 680:een henkeen (2014: 306/618), mitä voi pitää positiivisena.

Järjestettyjen arkistojen määrä väheni kertomusvuonna selvästi ollen 4882 hm (2014: 9938 hm), mikä johtui edellisvuonna päätökseen saaduista mittavista maksullisista hankkeista kuten Alkuhankkeesta. Arkistolaitos jatkoi muun muassa Liikenteen turvallisuusviraston Trafín sekä maa- ja metsätalousministeriön tilaamaa Asutushallituksen ja Metsähallituksen asiakirjojen järjestämishankkeita. Kireässä taloustilanteessa järjestämishankkeista saatu rahoitus on arkistolaitokselle tärkeää edellyttäen että hankkeet ovat kustannusneutraaleja.

Ministeriön vuonna 2014 myöntämällä tuottavuusmäärärahalta arkistolaitos hankki muun muassa tehokkaampia skannereita tehostaen näin digitointitoimintaansa. Digitoidun aineiston määrä kasvoi yli 40 %:lla ollen 38,5 miljoonaa kuvausyksikköä vuonna 2015 (2014: 27,2 milj.). Digitaaliseen aineistoon kohdistuneet sivulataukset nousivat vastaavasti noin 50 miljoonaan lataukseen vuodessa (2014: 44,2 milj.).

Tietopalvelun alueella tutkijasali- ja tietopalveluja tehostavan ASTIA-järjestelmän käyttö jatkoi kasvuaan. Palvelu mahdollistaa ennakkotilaukset käyttäjille, mikä hyödyttää erityisesti kauempaa tulevia tutkijoita. Tutkijakäyntien määrä, 33 426 käyntiä, jäi tavoitetta (35 000) pienemmäksi, mutta tutkijasaliin toimitettujen arkistoyksiköiden määrä kasvoi 75 308:aan (2014: 67 276 arkistoyksikköä). Verkkokäytön kuten sähköisen asiointipalvelun käytön ja itsepalvelun kasvua voi pitää oikeanlaisena suuntauksena nykyisessä ja tulevassa toimintaympäristössä.

Julkisoikeudellisten selvitysten toimitusajat saavutettiin edellisvuoden tavoin 97 %:sti tavoiteajassa (toimitusaikatavoite korkeintaan kaksi viikkoa), mitä voidaan arkistolaitoksen ydintehtävien näkökulmasta pitää positiivisena tuloksena.

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Arkistolaitoksen henkilötyövuosimäärä oli vuoden 2015 lopussa 220,5 htv:ta (2014: 241,9), mikä oli tavoite. Arkistolaitoksen vakinaisen henkilöstön lukumäärä Tahti-tilaston mukaan oli 183 htv:tä (2014: 191).

Henkilöstön ikärakenteen nuorentuminen taittui johtuen sellaisten järjestämishankkeiden päättymisestä, johon oli palkattu nuoria ikäluokkia. Keski-ikä vuonna 2015 oli 49,1 vuotta (vuonna 2014 48,3) valtion henkilöstön keski-ikä ollessa 46,4 vuotta.

Sairauspoissaolojen määrä laski edellisvuodesta 7,5 päivään/htv (2014: 9,7 pv/htv) tavoitteen ollessa korkeintaan 9 pv/htv (valtion keskimääräinen taso vuonna 2015: 8,6 pv/htv). Työterveydenhuollon kustannukset olivat 710,10 euroa/HTV, kun valtiolla vastaavat kustannukset olivat 517,5 euroa/htv.

Arkistolaitoksen työtyytyväisyyttä mitataan joka toinen vuosi. Työtyytyväisyys laski 3,5:een (2013: 3,6) valtion keskiarvon ollessa 3,45. Johtamisen indikaattoriarvo oli 3,4 (valtio 3,49). Henkilöstön koulutuspäivien lukumäärä ja henkilöstökoulutuksen kustannukset (euroa/htv) eivät ilmene vuoden 2015 asiakirjoista.

Arkistolaitos valmisteli strategiansa päivitystä vastaamaan tulevia arkistolainsäädännön muutoksia ja varautuen sen mukaiseen organisaatiomuutokseen. Vaikka arkistolainsäädäntö ei uudistunut vielä kertomusvuonna, osallistui henkilöstö uudistusten vaatimaan toiminnan kehittämiseen, jonka seurauksena henkilöstön vuorovaikutus- ja yhdessä oppimisen taidot samalla paranivat. Arkistolaitos sai hankkeeseen Valtiokonttorilta Kaiku-hankerahaa. Arkistolaitos piti työskentelymuotoa hyvänä ja on sitoutunut jatkamaan työskentelymuodon kehittämistä.

Työpanosta vaativat Kieku-järjestelmän käyttöönoton lisäksi myös monien sähköisten hankkeiden edistäminen ja järjestelmiä koskevat muutokset.

2. TULOKSELLISUUDEN RAPORTOINNIN ASIANMUKAISUUS

Kokonaisuutena tilinpäätösraportointi antaa kokonaiskuvan arkistolaitoksen vuoden 2015 toiminnasta, mutta toimintakertomuksen rakennetta tulisi muokata selkeämmäksi. Tilinpäätösasiakirjassa tulisi analysoida selvemmin tulosten taustalla olevia tekijöitä.

Valtiontalouden tarkastusvirasto (VTV) totesi tilintarkastajan vuosiyhteenvedossa arkistolaitoksen toiminnasta vuonna 2015, että opetus- ja kulttuuriministeriön ja arkistolaitoksen välisessä tulossopimuksessa ei ole asetettu tulostavoitteita maksulliselle ja yhteisrahoitteiselle toiminnalle. Toiminnallisen tehokkuuden tavoitemittarina on vain arkistoaineiston hyllymetrimäärä per henkilötyövuosi. Puutteellisten tulotavoitteiden asetannasta on keskusteltu opetus- ja kulttuuriministeriön tulosohjaajien kanssa.

Tarkastusvirasto kiinnitti huomiota myös työaikojen oikean ja luotettavan kohdentamisen tärkeyteen sekä tuloksellisuuden laskentatoimen dokumentoinnin puutteellisuuksiin, erityisesti maksullisen toiminnan taustalaskelmiin. VTV:n mukaan tuloksellisuuden laskentatoimen järjestämistapaa ei voi pitää edelleenkaan dokumenttien puutteen johdosta riittävänä. Kansallisarkisto on VTV:lle antamiensa kommenttien mukaan antanut taloushallinnolle määräyksen dokumentoinnin kehittämisestä.

VTV kiinnittää huomiota viraston ylimmän johdon sivutoimi-ilmoituksiin silloin, kun tehtävästä maksetaan korvausta tai kyseessä on hallitustehtävät säätiössä tai osakeyhtiössä. Kansallisarkisto antaa matka-asiasta ohjeistuksen.

Sivutoimiasiasta on jo annettu selvitys sekä VTV:lle että ministeriölle.

VTV:llä ei ollut huomauttamista yksityisille arkistoille maksettavien valtionavustusten tilityksistä.

Arkistolaitoksen tulee jatkossa tilinpäätösasiakirjoissaan tuoda esille myös henkilöstön koulutuspäivien lukumäärä ja henkilöstökoulutuksen kustannukset (euroa/hvt).

3. ARKISTOLAITOKSEN HAASTEET JA KEHITTÄMISTARPEET

Arkistolaitoksen keskeisimpinä haasteina ovat viraston tiukka taloudellinen tilanne sekä digitaaliseen toimintaympäristöön vastaaminen ja digitalisaation hyödyntäminen aineiston käytettävyyden parantamiseksi.

Arkistolaitoksen tulee viraston taloudellisen tasapainon saavuttamiseksi keskittyä ydintehtäviinsä, kehittää toimintaprosessejaan ja päivittää sopeuttamisohjelmansa helmikuun loppuun 2017 mennessä.

Tietojärjestelmien kehittämisessä tulee ottaa erityisesti huomioon yhteentoimivuus muiden järjestelmien välillä sekä yhteistyö asianosaisten toimijoiden kanssa. Tämä edellyttää aiempaa tiiviimpää yhteistyötä myös opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa.

Arkistolainsäädännön tilanne on avoinna, mutta arkistolaitoksen tulee seurata sen etenemistä ja varautua yhteistyössä sidosryhmien kanssa erityisesti Kansallisarkistolain ja yksityisistä arkistoaineistoista annetun lain voimaantumiseen sekä arkistolain muutokseen mahdollisesti vuonna 2017. Lainsäädännön muutostilanteessa arkistolaitoksen tulee kiinnittää huomiota vuorovaikutuksen toimivuuteen niin yksityisten arkistojen kuin muidenkin toimijoiden kanssa. Valtionhallinnon tietohallinnon kehittämiseen liittyvissä ja muissa mahdollisissa arkistolaitosta koskevissa merkittävässä linjauksikysymyksissä tulee käydä keskustelua opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa.

Arkistolaitoksen tulee ennakoita tulevien vuosien tilatarpeet ja niihin liittyvät toimenpiteet ja kytkeä tilojen käyttö arkistolaitoksen ydintoimintoihin. Arkistolaitoksen tulee toteuttaa jo aloitettu aineistohallintajärjestelmä ja Mikkeliin sijoitettavan keskusarkiston toteuttamistoimet opetus- ja kulttuuriministeriön asiasta tekemien peruslinjausten pohjalta.

Arkistolaitoksen tulee kiinnittää huomiota henkilöstön työhyvinvointiin ja työssä jaksamiseen, sekä sopeuttamisohjelman pohjalta panostaa henkilöstön oikein suunnattuun osaamiseen ja erityisesti projektinhallinnan menetelmien ja tilaajaosaamisen kehittämiseen.

Arkistolaitoksen tulee ottaa huomioon Valtiontalouden tarkastusviraston esittämät suositukset ja ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin.

Huomiota on kiinnitettävä maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuteen. Liiketaloudellisten palveluiden hinnoittelun tulee olla sellaista, että palvelut tuottavat voittoa. Yhteisrahoitteisessa toiminnassaan arkistolaitoksen tulee pyrkiä keskimäärin enintään 30 % omarahoitusosuuteen. Arkistolaitoksen tulee myös tiukassa taloudellisessa tilanteessaan pohtia tarkkaan osallistumistaan hankkeisiin, joissa sen omarahoitusosuus nousee huomattavan korkeaksi tai toiminta vie kohtuuttomasti henkilöstön työpanosta.

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja arkistolaitoksen välinen vuoden 2016 tulossopimus sisältää rajatun määrän

indikaattoreita, mutta arkistolaitoksen tulee jatkossakin sisällyttää tilinpäätösraportointiin toimintaansa laajasti kuvaava indikaattoripatteristo, jotta viraston toiminnan kokonaisuudesta ja sen vaikuttavuudesta ja tuloksellisuudesta saadaan kattava kuva.

Arkistolaitoksen tulee antaa asiakaslähtöinen palvelulupaus valtiovarainministeriön 13.4.2016 kirjeen (VM/687/00.01.02.03/2016) ohjeiden mukaisesti vuoden 2017 helmikuun loppuun mennessä.

4. MINISTERIÖN TOIMENPITEET TULOKSELLISUUDEN PARANTAMISEKSI

Opetus- ja kulttuuriministeriö edistää Kansallisarkistolain ja yksityisistä arkistoaineistoista annetun lain voimaantuloa sekä arkistolain muutosta vuoden 2017 aikana.

Opetus- ja kulttuuriministeriö valmistelee Opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen arkistolaitoksen suoritteiden maksuista arkistolaitoksen tarkoituksenmukaisen ja perustellun ehdotuksen pohjalta siten, että asetus on voimassa 1.1.2017 lähtien.

Opetus- ja kulttuuriministeriö edesauttaa Mikkelin keskusarkistohankkeen toteutumista vuosien 2017-2018 vaihteessa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö edistää valtiovarainministeriön johdolla tapahtuvan Sähköisten aineistojen arkistointipalvelu SAPAn valmistelua sekä jatkamaan toimintaansa Kansallisen digitaalinen kirjaston ja erityisesti sen pitkäaikaissäilytysratkaisun turvaamiseksi.

Tarkoituksena on, että ministeriö ja arkistolaitos sopivat arkistolaitoksen palvelulupaukseen liittyvästä kirjauksesta vuoden 2017 neuvoteltuun sopimukseen syksyllä 2016.

LIITE 1

Tilinpäätöskannanotto: Tunnuslukutoteumia 2013-2015

4.5.2016

	2 013	2 014	2 015
Tavoite: Arkistolaitos kehittää ja ohjaa arkistointia siten, että julkisen sektorin asiakirjahallintoa ja arkistointia hoidetaan tehokkaasti ja taloudellisesti.			
Annettu koulutus (luentotuntien lkm)	266	306	278
Asiantuntijatehtävien lkm	5 598	6 240	6 172
Henkilötyövuodet (ylläolevien indikaattorien osalta)	4,4	3,96	7,48*
Tavoite: Arkistolaitos säilyttää hallussaan olevat arkistoaineistot tehokkaasti ja turvallisesti sekä parantaa niiden käytävyyttä ja saatavuutta.			
Järjestetyt arkistot (hyllymetriä)	5 520	10 502	5 358
Arkistosiirrot (virka- ja yksityisarkistot, hyllymetriä)	5 668	8 224	4 697
Mikrokuvauksen, digitoinnin ja konservoinnin suoritteet (kpl)	4 772 607	5 774 827	13 072 491
Henkilötyövuodet (ylläolevien indikaattorien osalta)	71,45	76,63	62,45

Tavoite: Arkistolaitos tarjoaa asiakkailleen monipuolista, luotettavaa ja nopeaa, maksutonta ja maksullista tietopalvelua. Asiakaspalvelussa lisätään itsepalvelua sekä kehitetään sähköisiä asiointipalveluja. Viralliseen tarkotukseen tilattujen selvitysten toimitusaikatavoite on kaksi viikkoa.

Tutkijakäynnit (kpl)	37 160	34 272	33 426
Tutkijasaliin toimitetut arkistoyksiköt (kpl)	67 711	67 276	75 308
Selvitykset (kpl)	23 120	22 088	22 434
Kaukolainat (kpl)	15 523	14 450	-
Henkilötyövuodet (ylläolevien indikaattorien osalta)	49,53	49,77	52,26

Tavoite: Arkistolaitos kehittää työyhteisöään tavoitteena henkilöstön hyvä työkyky ja -tyytyväisyys.

Koko henkilöstö (tehdyt henkilötyövuodet)	239,5	241,9	220,5
Työtyytyväisyysindeksi (VMbaro)	3,6	-	3,5
Henkilöstökoulutus (%työajasta)	0,92	0,8	0,7
Sairauspoissaolot tp/htv	7,5	9,7	7,5

* sisältää kehittämissuunnitelmat